

ภาคผนวก จ

แนวทางการดำเนินงานและการบริหารจัดการตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะ
และสิทธิของบุคคล ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2548¹

๑. ยุทธศาสตร์การกำหนดสถานะ ประกอบด้วย การดำเนินการ ดังนี้

- ดำเนินการจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตน *
- ปรับปรุงหลักเกณฑ์ขั้นตอนการพิจารณา กำหนดสถานะให้เหมาะสม
- กำหนดกรอบการพิจารณา กำหนดสถานะ ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ๖ กลุ่มคือ^๒

คำอธิบายเพิ่มเติม

* การสำรวจดังกล่าวมุ่งหมายเฉพาะกลุ่มคนที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ ซึ่งตกค้างที่มี
ที่อยู่ และมีภูมิลำเนาในประเทศไทยเท่านั้น

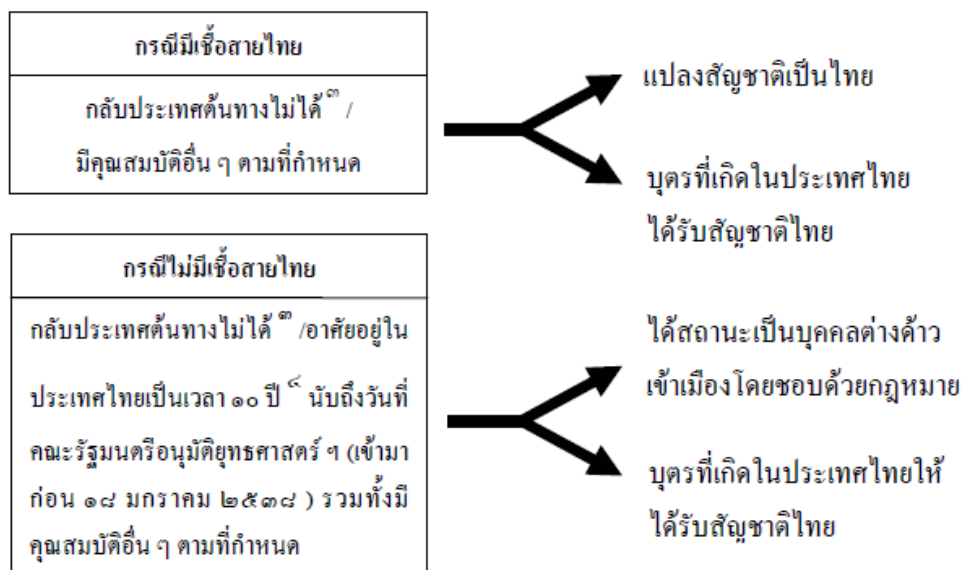
^๒ การกำหนดสถานะ ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย มิใช่การรับรองสถานะให้อาศัยอยู่ใน
ประเทศไทยอย่างถาวรแต่เพียงอย่างเดียว แต่จะครอบคลุมถึงการให้มีสถานะเป็นผู้ที่ได้รับ
การผ่อนผันให้อาศัยอยู่ชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับ หรือมีสถานะเป็นผู้หลบหนีเข้าเมืองที่
ต้องดำเนินการส่งกลับด้วย

สำหรับกรณีผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราว และ
แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา) ที่สามารถปรับเข้าสู่
ระบบการจ้างงานที่ถูกต้อง ไม่ได้ได้อยู่ภายใต้กรอบการกำหนดสถานะตามยุทธศาสตร์ฯ แต่จะ
เป็นเป้าหมายเฉพาะในเรื่องของการสำรวจเท่านั้น

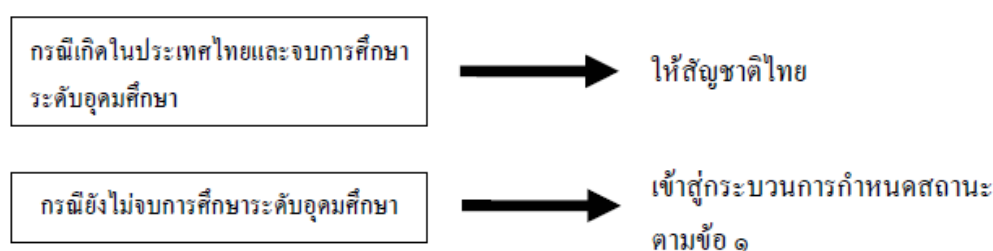
¹ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1. ยุทธศาสตร์การกำหนดสถานะ 2. ยุทธศาสตร์การให้
สิทธิขั้นพื้นฐานแก่บุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ 3. ยุทธศาสตร์การดำเนินการเชิงรุกอย่างสร้าง
สรรค์เพื่อป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่ และ 4. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ

ที่มา : จากคู่มือเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและแนวทาง ของยุทธศาสตร์การ
จัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล โดยสำนักความมั่นคงกิจการภายในประเทศ สำนักงาน
สภาความมั่นคงแห่งชาติ กันยายน 2549 หน้า 7-13.

๑) กลุ่มที่อพยพเข้ามาในประเทศไทย

๒) กรณีเด็กและบุคคลที่เรียนอยู่ในสถานศึกษาของประเทศไทย^๕

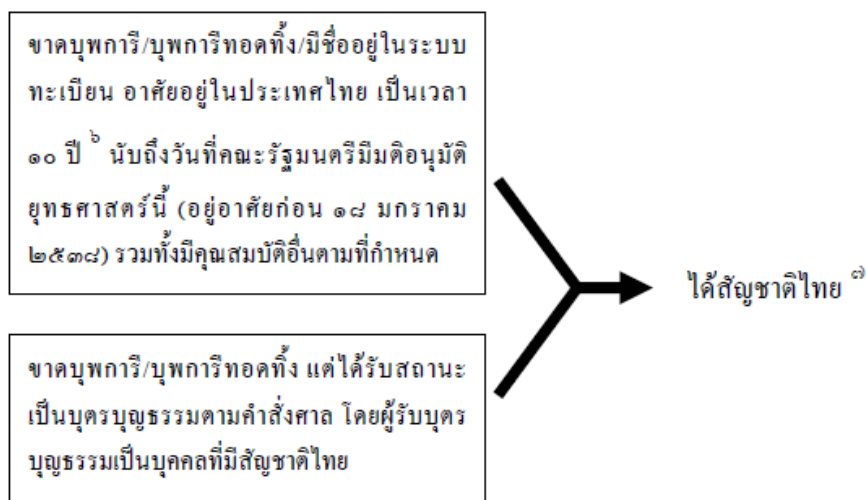
คำอธิบายเพิ่มเติม

^๓ กรณีการไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทาง จำเป็นต้องเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบและพิสูจน์ทราบข้อเท็จจริงภายใต้เงื่อนไขที่ทางราชการกำหนดอย่างเป็นระบบ

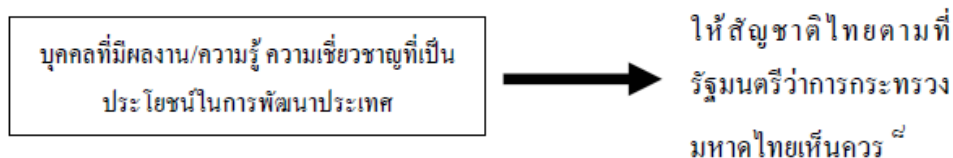
^๔ การใช้เงื่อนไขเวลาเป็นเกณฑ์ในการกำหนดสถานะ อาจเกิดข้อจำกัดในเรื่องการตรวจสอบและพิสูจน์ข้อเท็จจริง สมช. อยู่ระหว่างการประเมินเพื่อทบทวนและปรับแนวทางดังกล่าวให้มีความเหมาะสมต่อไป

^๕ กลุ่มคนดังกล่าวต้องอยู่ในข่ายผู้ที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ ซึ่งต้องได้รับการสำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรจากทางราชการ รวมทั้งต้องมีคุณสมบัติอื่น ๆ ตามที่ทางราชการกำหนด ทั้งนี้ กระบวนการให้สัญชาติให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

๓) กรณีบุคคลไร้รากเหง้า

๔) กรณีบุคคลที่มีคุณสมบัติพิเศษแก่ประเทศชาติ

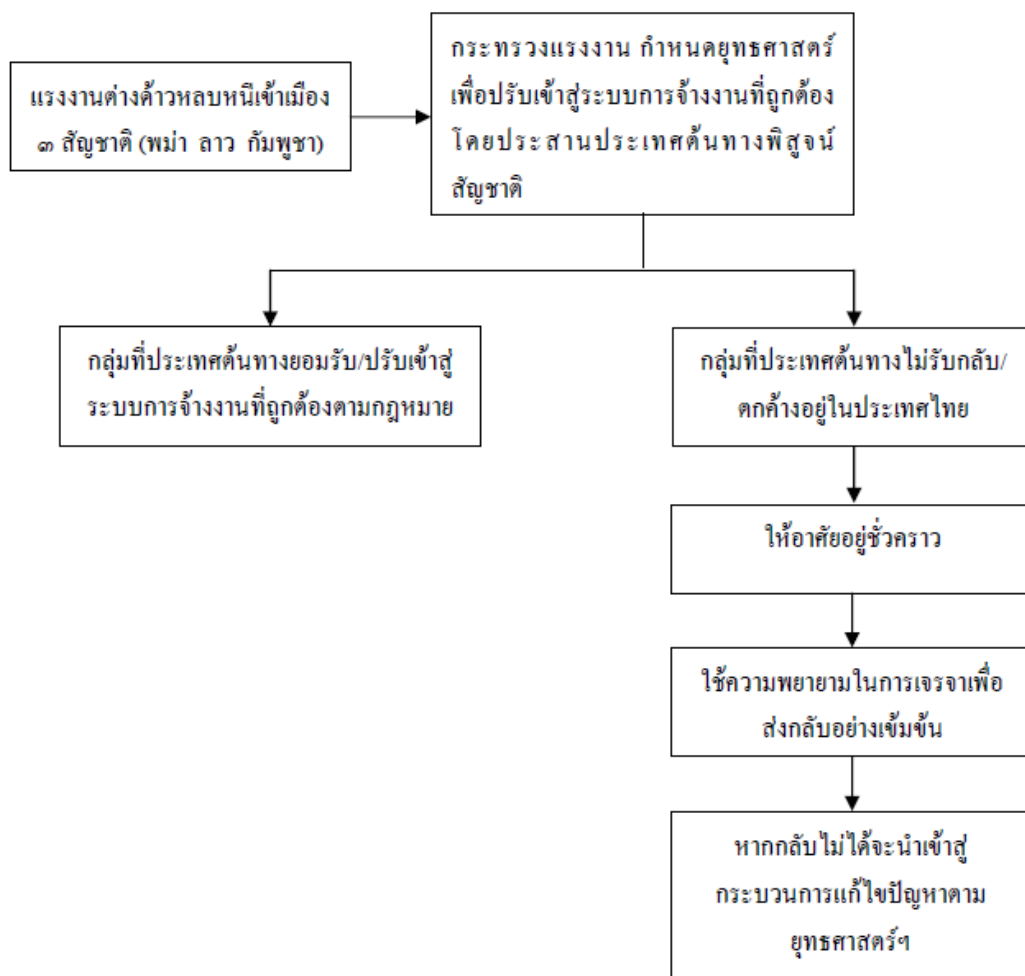

คำอธิบายเพิ่มเติม

^๖ การใช้เงื่อนไขเวลาเป็นเกณฑ์ในการกำหนดสถานะ อาจเกิดข้อจำกัดในเรื่องการตรวจสอบและพิสูจน์ข้อเท็จจริง สมช. อยู่ระหว่างการประเมินเพื่อทบทวนและปรับแนวทางดังกล่าวให้มีความเหมาะสมต่อไป

^{๗,๘} การได้สัญชาติไทยดังกล่าวเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายสัญชาติ ทั้งนี้ กรณีเกิดในประเทศไทยได้รับสัญชาติไทยตามที่กฎหมายกำหนด แต่กรณีไม่ได้เกิดในประเทศไทยต้องใช้วิธีการแปลงสัญชาติเป็นไทย

๕) กรณีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา ที่ได้รับการจดทะเบียน แต่ไม่สามารถเดินทางกลับเนื่องจากประเทศต้นทางไม่ยอมรับ

๖) กรณีคนต่างด้าวอื่น ๆ ที่ไม่มีคุณสมบัติตามข้อ ๑) - ๕) และไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางให้ดำเนินการใน ๒ ส่วน คือ

- ให้สิทธิการอาศัยอยู่ชั่วคราว โดยคนกลุ่มนี้ต้องไม่มีพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อความมั่นคง

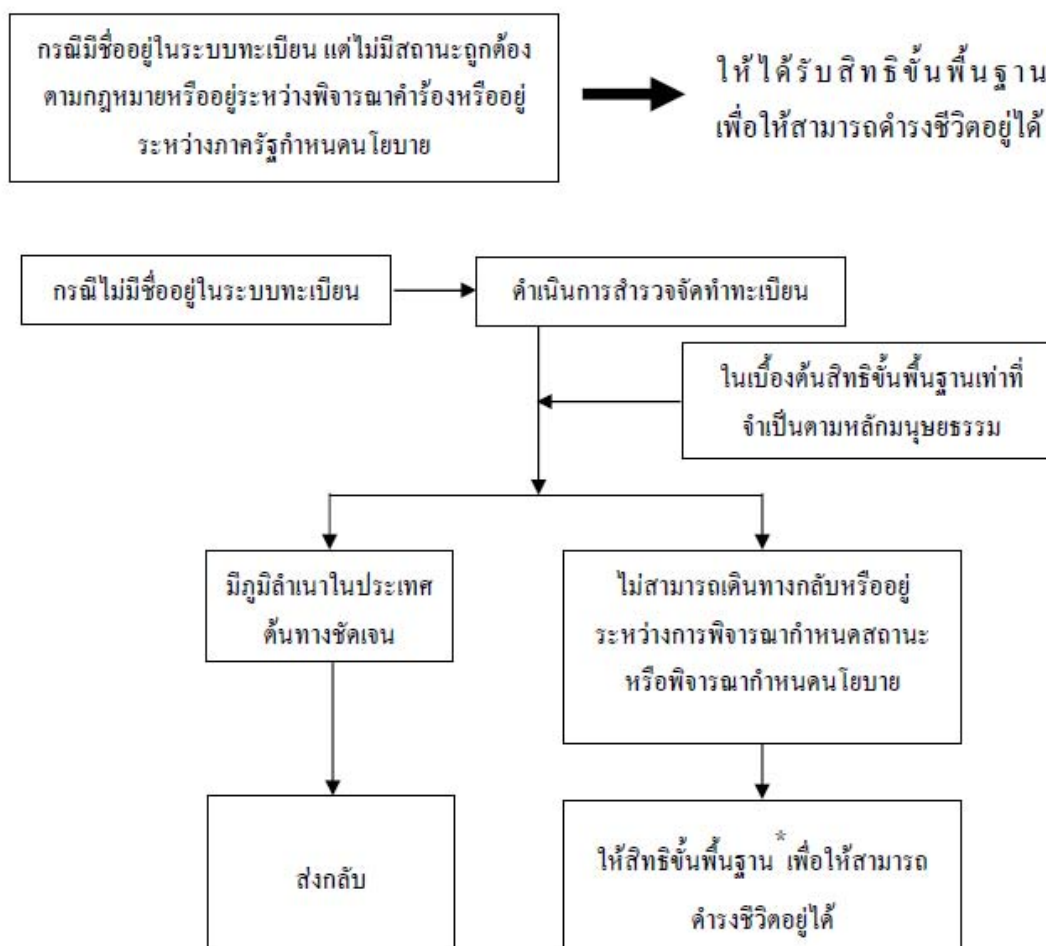
- กำหนดให้มีคณะกรรมการจากทุกฝ่ายร่วมพิจารณาแก้ปัญหาคนกลุ่มนี้

- ใช้แนวทางการให้สถานะก่อนและดำเนินการถอนสถานะภายหลัง หากมีพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อความมั่นคง^๕
- มอบอำนาจอนุมัติสถานะลงไปในระดับที่เหมาะสม
- เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้าร่วมในขั้นตอนการพิจารณาการกำหนดสถานะ
- สร้างความเข้าใจต่อทุกฝ่ายเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ เพื่อให้เกิดความสมานฉันท์

คำอธิบายเพิ่มเติม

^๕ การให้สถานะไปก่อนและถอนสถานะภายหลัง จะเป็นการให้สัตยาบันในการอพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยมากขึ้น และอาจเป็นการจูงใจในความพยายามที่จะสวมตัว ตลอดจนเกิดความผิดพลาดได้ง่าย จำเป็นต้องมีการทบทวนและปรับแนวทางดังกล่าวอย่างเหมาะสมต่อไป

๒. ยุทธศาสตร์การให้สิทธิขั้นพื้นฐานแก่บุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ

สิทธิขั้นพื้นฐานตามยุทธศาสตร์ ฯ กืออะไร *

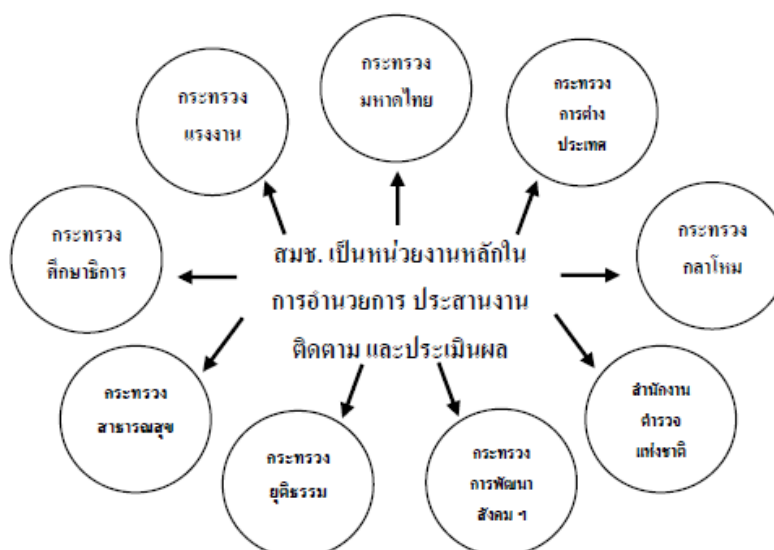
- หลักฐานรับรองการเกิดในประเทศไทย (เป็นเพียงหลักฐานเบื้องต้นที่ใช้แสดงที่มาของบุคคล)
- บริการด้านสาธารณสุข
- บริการด้านการศึกษา
- การทำงาน
- อื่น ๆ เท่าที่จำเป็น

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะพิจารณากำหนดขอบเขตและรายละเอียดของแนวทางดำเนินการการให้สิทธิที่เหมาะสมต่อไป

๓. ยุทธศาสตร์การดำเนินการเชิงรุกอย่างสร้างสรรค์เพื่อป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่

- ประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาคนและชุมชนชายแดน
- ใช้ประโยชน์จากบทบาทองค์ระหว่างประเทศ
- เพิ่มความเข้มงวดในการป้องกันสกัดกั้น
- เพิ่มความเข้มข้นในการปฏิบัติและควบคุมทางทะเบียน

๔. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ

- กำหนดให้มีคณะทำงานเฉพาะกิจเร่งรัดกำหนดสถานะ
- กำหนดแผนงาน และเป้าหมายชัดเจน
- สร้างระบบเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับสถานะบุคคลครอบคลุมถึงระดับอำเภอ พร้อมทั้งมีชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เพื่อเร่งรัดกำหนดสถานะ
- ปรับทัศนคติทุกฝ่ายให้เข้าใจประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน
- บริหารจัดการแบบโปร่งใสตรวจสอบได้
- ร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน
- บังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังเพื่อสกัดกั้นและปราบปรามขบวนการนำพา
- จัดลำดับความสำคัญของกลุ่มเป้าหมาย

